

božnosti, ali ih nije jednostavno klasificirati i svrstati u neku već postojeću grupu. Njima su pridodane i naricaljke na sprovodima kao i kolende, koje isto tako nisu liturgijski, pa čak ni strogo gledano crkveni napjevi. Doduše, i jedni i drugi usko su vezani i uz same liturgijske čine (naricaljke) i uz velike blagdane i liturgijska vremena (kolende). Kao takvi su bili ili negdje još jesu neizostavan dio bilo sprovoda bilo proslave Božića i nove godine.

Notni zapisi bili bi nepotpuni ili, možda je bolje kazati, manje precizni, bez dodatnih pojašnjenja i napomena koji su doneseni u drugom dijelu sveska. Napomene su, naravno, uglavnom muzikološke prirode, ali je očigledna nakana priređivača da osim toga elementa povede računa i o njihovu liturgijskom, ali i povijesno-zemljopisnom kontekstu. Također je vidljiva nakana da se djelo približi svima, a ne samo eventualno »ciljanoj« grupi glazbenika i muzikologa. U tu svrhu nije neobično što se manje ili više donose i povijesni prikazi župa u kojima su napjevi pjevani.

Kako rekosmo, uz prethodna dva sveska edicije *Tradicijsko crkveno pučko pjevanje u Provinciji Presvetoga Otkupitelja* novoobjavljeni treći upotpunjuje cjelinu. Sva su, dakle, tri sveska jedinstvo koje je potrebno tako i gledati. Rad i napor koji je uložen da bi treći svezak ugledao svjetlo dana – pogotovo u arhivima, zaista je golem. Onima koji su strpljivo izvlačili pjevanu riječ Gospodnju, ali i riječ Crkve (!) na svjetlo dana, možemo zahvaliti i učiti od njih, da se ovakvi napori višestruko isplate. Ne u materijalnom smislu jer je to mnogo više od puke materijalne vrijednosti, dapače u tom je smislu neprocjenjivo. Ova tri sveska, odnosno cjelokupna edicija ponudila je nešto što ubrzana dinamika suvremenosti zaboravlja: snagu i produhovljenost čovjekovu koju može imati i potpuno osjetiti samo u izravnom odnosu s Bogom.

dr. sc. Domagoj Volarević

SMOTRA ZBOROVA ĐAKOVAČKO-OSJEČKE NADBISKUPIJE U SLAVONSKOM BRODU

Susret i smotra crkvenih zborova Đakovačko-osječke nadbiskupije održani su u subotu 15. listopada 2022. godine u Pastoralnom centru župe Gospe Brze Pomoći u Slavonskom Brodu. Nakon uvodne riječi voditelja Ureda za crkvenu glazbu mo. Ivana Andrića slijedilo je euharistijsko slavlje koje je predvodio kancelar nadbiskupijskoga ordinarijata preč. Drago Marković. Uz župnika Anđelka Cindorija koncelebrirali su vlč. Josip Matanović, vlč. Robert Farkaš, vlč. Luka Ćosić, vlč. Krešimir Iljazović i vlč. Blaž Jokić.

U homiliji je kancelar Marković promišljao o ljepoti, snazi i važnosti crkvene glazbe u životima vjernika, podsjetivši kako je kršćanska zajednica u povijesti upravo kroz pjevanje isповijedala svoju vjeru. »Budući da svoje glasove kao vjernici posuđujete odnosno stavljate u sredstvo naviještanja riječi Božje, svjesni ste da vaše crkveno pjevanje nikada nije svrha sebi nego je rođeno iz molitve, pobožnosti i vjere te uvijek naš odgovor na Božju ponudu ljubavi«, istaknuo je propovjednik.

Govoreći o crkvenoj glazbi naglasio je da je ona uvijek u službi naviještanja i davanja pohvale Bogu. »Kršćansko bogoslužje podrazumijeva zajedništvo, proslavljanje Crkve, anđeoskih korova i hodočasnika na putu prema nebeskomu Jeruzalemu. Ljepota svete glazbe počiva na analogiji, sličnosti ritmičkih i harmonijskih zakona svemira. Crkvena glazba nužno treba imati evangelizacijsku moć. Ona je izraz slave Božje i čovjekove vjere. Tko pjeva, ne uljepšava liturgiju nego je njezin sustvaratelj. Crkvena je glazba izraz i odraz Božje prisutnosti među nama. Ona je uzvišen govor Boga i čovjeka.

Pjevajući razvijamo osjećaj za sveto, lijepo, vrijedno i božansko. Neka sveta glazba u vašim kršćanskim životima





bude poput skladno ugođene harfe posvećene Bogu. Tražite božansku glazbu prije svega u tišini svojega srca. Nastavite i dalje radosno zajednički prebirati Božje akorde njemu na slavu, a svima nama na posvećenje«, rekao je, između ostaloga, propovjednik Marković članovima zborova. Na kraju im je posebno zahvalio na njihovu trudu koji ugrađuju u crkvenu glazbu, na vremenu koje odvajaju za probe, na predanosti, požrtvornosti i nesebičnoj ljubavi s kojom aktivno sudjeluju u životu župne zajednice te doista uveličavaju euharistijska slavlja.

Poslije mise slijedila je smotra na kojoj je izvodeći po jednu pjesmu nastupilo devet crkvenih zborova: Župni mješoviti zbor »Sv. Cecilija« iz Donjega Miholjca, zbor župe Dobroga Pastira iz Đakova, zbor župe sv. Petra i Pavla iz Osijeka, zbor župe Bezgrješnoga začeca Blažene Djevice Marije iz Valpova, Pjevačko društvo sv. Josipa radnika iz Osijeka, zbor župe sv. Josipa zaručnika Blažene Djevice Marije iz Dalja te zborovi triju župa iz Slavinskoga Broda: zbor župe Duha Svetoga, zbor župe Bezgrješnoga Srca Marijina i zbor župe Gospe Brze Pomoći. Kancelar Marković svakomu je voditelju zbora uručio zahvalnicu.

ika.hkm.hr

U ĐAKOVU OBILJEŽENA 260. OBLJETNICA ROĐENJA JOHANNA PETRUSA JAKOBA HAIBELA

Pod pokroviteljstvom Osječko-baranjske županije, Đakovačko-osječke nadbiskupije i Grada Đakova, u organizaciji Kreativne kulturne mreže Osijek, u Đakovu je dvodnevni programom u nedjelju 16. i ponedjeljak 17. listopada 2022. godine obilježena 260. obljetnica rođenja Johanna Petrusa Jakoba Haibela (1762. – 1826.), Mozartova šurjaka, pjevača, kompozitora i orguljaša, kojega biskup Antun Mandić 1806. godine iz Beča

dovodi u Đakovo te ga postavlja za katedralnoga glazbenoga ravnatelja.

Program je započeo 16. listopada vokalno-instrumentalnim koncertom u samostanskoj crkvi milosrdnih sestara svetoga Križa. Nastupili su muški članovi Akademskoga zbora »Ivan Goran Kovačić« i studenti Muzičke akademije u Zagrebu pod vodstvom dirigenta Ivana Šćepanovića, Josipa Leko na orguljama te sopranistica Ana Tiel Bušić.

Okupljene je na početku pozdravio nadbiskup đakovačko-osječki mons. Đuro Hranić, zahvaljujući inicijatorima ovoga programa te izražavajući čast i ponos zbog te prigode promicanja lika i djela J. Haibela. Također je zahvalio milosrdnim sestrama sv. Križa na gostoprinstvu.

U programu koncerta među ostalim su izvedena Haibelova djela *Introitus in festo Petri et Pauli* te *Missa Solemnis in C*. Uz njih, izvedene su skladbe Franje Lučića, Mate Leščana, J. S. Bacha, Albe Vidakovića, Williama Gomeza, Krste Odaka, Matije pl. Ivšića, F. Mendelsohna Bartholdyja te bizantski napjev *Bogorodice Djevo*. Koncert je završio gromoglasnim pljeskom okupljenih slušatelja.

Drugoga dana, u ponedjeljak 17. listopada, maestro Ivan Andrić, voditelj Ureda za crkvenu glazbu Đakovačko-osječke nadbiskupije i *regens chori* u đakovačkoj prvostolnici sv. Petra održao je prigodno predavanje tijekom kojega je nazočne upoznao s likom i djelom Jakoba Haibela, »vjerojatno najkompetentnijega skladatelja koji je ikad djelovao u Slavoniji«. Spomenuo je 1806. godinu kao jednu od važnijih u povijesti Đakovačke biskupije, kada na biskupsku stolicu u Đakovu dolazi Antun Mandić, kulturni prosvjetitelj i vješti upravitelj, koji će u devet nepunih godina službe biskupiju usmjeriti na put velike kako duhovno-kulturne tako i materijalne obnove. Iste godine (1806.) Mandić iz Beča dovodi J. P. J. Haibela, pjevača, kompozitora i orguljaša, te ga postavlja za katedralnoga glazbenoga ravnatelja.